

Київський регіональний центр
Національної академії правових наук України

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВО

Випуск 6,
присвячений євроінтеграційній тематиці

Том 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ГРИНЯК Андрій Богданович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заступник директора Київського регіонального центру Національної академії правових наук України з наукової роботи (головний редактор);

АТАМАНЧУК Наталія Іванівна, доктор юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

ДЗЕРА Олександр Васильович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений юрист України, головний науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

ДУРНОВ Євген Сергійович, доктор юридичних наук, професор, заступник начальника управління координації пенсійних питань та соціальної роботи Департаменту персоналу МВС України, полковник поліції;

КАРАГУСОВ Фархад Сергійович, доктор юридичних наук, професор Інституту приватного права Каспійського університету (Алмати, Республіка Казахстан);

КОЛЕСНИК Тетяна Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного, трудового права та права соціального забезпечення Донецького юридичного інституту МВС України;

КОСТЮЧЕНКО Олена Євгенівна, доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

КОТ Олексій Олександрович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений юрист України, директор Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

КОХАНОВСЬКА Олена Велеонівна, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, академік-секретар відділення цивільно-правових наук Національної академії правових наук України;

КУЗНЕЦОВА Наталія Семенівна, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, віцепрезидент Національної академії правових наук України;

МІЛОВСЬКА Надія Василівна, доктор юридичних наук, доцент, в.о. завідувача відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

МОНАЄНКО Антон Олексійович, доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

МОСКАЛЕНКО Олена Вячеславівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права імені проф. О. І. Процевського Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

НАЗАРОВ Іван Володимирович, доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу забезпечення інтеграції академічної та університетської правової науки та розвитку юридичної освіти Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

НОСІК Володимир Васильович, доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу забезпечення інтеграції академічної та університетської правової науки та розвитку юридичної освіти Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

ОНІЩЕНКО Наталія Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України;

ПЕТРИШИН Олександр Віталійович, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, президент Національної академії правових наук України;

ПОГРІБНИЙ Сергій Олексійович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, суддя Верховного Суду, головний науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

САЙМОНС Вільям Бредфорд, доктор юридичних наук, почесний професор Лейденського університету (Лейден, Нідерланди);

ФЕДОРЧЕНКО Наталія Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

ЧЕХОВСЬКА Ірина Василівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права Університету державної фіскальної служби України;

ШАКУН Василь Іванович, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, головний науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії держави і громадянського суспільства Київського регіонального центру Національної академії правових наук України;

ШУМИЛО Микола Єгорович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, головний науковий співробітник відділу забезпечення інтеграції академічної та університетської правової науки та розвитку юридичної освіти Київського регіонального центру Національної академії правових наук України.

Журнал ухвалено до друку Вченою радою
Київського регіонального центру Національної академії правових наук України
16 листопада 2022 р., протокол № 10

Науковий журнал «Нове українське право» зареєстровано Міністерством юстиції України
(Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія KB № 24628-14568P від 23.10.2020 року)

Наказом МОН України від 19.04.2021 № 420 (додаток 3) журнал включено до Категорії «Б»
Переліку наукових фахових видань України зі спеціальності 081 – Право.

Офіційний сайт видання: www.newukrainianlaw.in.ua

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN 2710-4818 (Print)
ISSN 2710-4826 (Online)

© Київський регіональний центр
Національної академії правових наук України, 2022

УДК 342

DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.2.25>

ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ДОСВІДУ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Сластьоненко Оксана Олександрівна,

кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри публічного права
Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
ORCID ID: 0000-0002-7582-574X

Бойко Валерія Володимирівна,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
ORCID ID: 0000-0002-4776-1830

У статті розглядається можливість використання зарубіжного антикорупційного досвіду в діяльності органів Державної митної служби України. Упровадження антикорупційного досвіду особливо важливе в умовах європейської інтеграції та взаємодії України з міжнародними організаціями. Актуальність дослідження зумовлена тим, що на сучасному етапі реорганізації Державної митної служби України потребує вивчення соціальних та економічних чинників формування передумов виникнення та протидії корупції в митних органах України. У статті розглянуто низку проблем, що зумовлюють виникнення такого феномену, як корупція в митних органах, та визначено, що в Україні розроблено засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 роки та визначено нові напрями вдосконалення та реалізації антикорупційної політики на національному та галузевому рівнях. Зазначено, що в митних органах існують такі проблеми, як: недостатня прозорість та ефективність роботи митних органів, надмірні дискреційні повноваження працівників; непрозорість класифікації товарів, визначення їх митної вартості та визначення перевірки; неправомірне адміністративне оскарження діяльності посадових осіб митних органів. Проаналізовано за різними критеріями класифікацію корупційних правопорушень під час проведення митних процедур. Визначено, що в результаті розростання корупції в митниці відбувається зниження рівня національної безпеки та захисту громадян; зменшуються доходи державного бюджету; зменшуються іноземні інвестиції; збільшуються витрати пересічних громадян; створюються бар'єри для глобальної торгівлі та економічного зростання; знижується рівень довіри населення до державних органів загалом та до органів Державної митної служби України зокрема; знижується рівень співпраці між митницею та іншими державними органами; знижується рівень добровільного дотримання митного законодавства. Таким чином, ураховуючи ці положення, ми можемо спостерігати, що впровадження європейського досвіду протидії та запобігання корупції в органах Державної митної служби України допоможе знизити показники корупції в митних органах методом профілактичної роботи.

Ключові слова: євроінтеграція, корупція, протидія та запобігання корупції, Державна митна служба України, воєнний стан, реформа Державної митної служби України.

Slastonenko Oksana, Boyko Valeriia. Use of foreign anti-corruption experience at activities of the State Customs Service of Ukraine

The article considers the possibility of using foreign anti-corruption experience in the activities of the State Customs Service of Ukraine. Implementation of anti-corruption experience is especially important in the context of European integration and Ukraine's interaction with international organizations. The relevance of this study is due to the fact that at the current stage

of the reorganization of the State Customs Service of Ukraine, it is necessary to study the social and economic factors of the formation of the prerequisites for the emergence and counteraction of corruption in the customs bodies of Ukraine. The article considered a number of problems that lead to the emergence of such a phenomenon as corruption in customs authorities and determined that Ukraine has developed the principles of state anti-corruption policy for 2020–2024 and determined new directions for improvement and implementation of anti-corruption policy at the national and sectoral level. It was noted that there are such problems in the customs authorities as: insufficient transparency and efficiency of the work of the customs authorities, excessive discretionary powers of employees; opacity of the classification of goods, determination of their customs value and determination of inspection; unlawful administrative appeal against the activities of officials of customs authorities. The classification of corruption offenses during customs procedures was analyzed according to various criteria. It was determined that as a result of the growth of corruption in customs, the level of national security and protection of citizens is decreasing; state budget revenues decrease; foreign investments are decreasing; the expenses of ordinary citizens are increasing; barriers to global trade and economic growth are created; the level of trust of the population in state bodies in general, and in the bodies of the State Customs Service of Ukraine separately; the level of cooperation between customs and other state bodies decreases; the level of voluntary compliance with customs legislation is decreasing. Thus, taking into account these provisions, we can observe that the implementation of the European experience of combating and preventing corruption in the bodies of the State Customs Service of Ukraine will help to reduce the indicators of corruption in the customs bodies through preventive work.

Key words: *European integration, corruption, combating and preventing corruption, State Customs Service of Ukraine, martial law, reform of the State Customs Service of Ukraine.*

На сучасному етапі європейської інтеграції України особливої уваги потребують вивчення окремі питання. Зокрема, питання протидії корупції в органах Державної митної служби України сьогодні виходить на перший план. Україні надано статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу 23 червня 2022 року. Це рішення юридично закріпило на загальноєвропейському рівні євроінтеграційний вибір українського народу. Однак сьогодні Україні доводиться відстоювати свій вибір у важких умовах війни. Також у складних умовах продовжує свою реорганізацію Державна митна служба України. Як і раніше, потребує вивчення соціальних та економічних чинників формування передумов виникнення та протидії корупції в митних органах України. Корупція негативно впливає на економічну безпеку держави. Упровадження ефективних заходів боротьби з корупцією в діяльності органів Державної митної служби України важливо дослідити в умовах європейської інтеграції та взаємодії України з міжнародними організаціями. Це покращить економічний стан держави, збільшить інвестиційні надходження, а також забезпечить підвищення формування довіри до діяльності органів Державної митної служби України як представників центрального органу виконавчої

влади, що реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи.

Окремі аспекти боротьби з корупцією в митних органах досліджували у різний час такі вчені, як В. І. Антипов, Л. І. Аркуша, В. Ф. Оболенцев, І. Г. Бережнюк, А. М. Бойко, Б. М. Головін, Д. О. Олійник, Н. О. Гуторова, О. І. Добровольський, С. І. Денисенко, А. В. Іванов, О. Г. Коваленко, О. Г. Колб, М. І. Мельник, Т. В. Мельничук, А. А. Музика, В. Я. Настюк, В. М. Попович, Д. В. Приймаченко та ін.

Корупція є однією з головних проблем забезпечення економічної безпеки держави. Основною метою діяльності митних органів є економічний захист від внутрішніх і зовнішніх загроз. Тому імплементація міжнародного досвіду у сфері протидії корупції є ефективним інструментом модернізації, який удосконалить дійсну систему митних органів.

Мета статті – впровадити європейський досвід протидії та запобігання корупції в митних органах.

Сьогодні проблема відновлення суверенітету та територіальної цілісності України, гарантування її національної безпеки в умовах збройного конфлікту пов'язана з тимчасовою окупацією частини незалеж-

ної території України та вторгненням Росії в Україну, є надто важливою. Виникнення криз унаслідок загострення політичних конфліктів, що призводить до воєнних реалій, є негативним явищем у будь-якій економіці, незалежно від її розвитку чи регіональної актуальності. Крім того, причини криз, а також масштаби і глибина поширення безпосередньо пов'язані з політикою, яку проводить конкретна держава. Саме цей політичний аспект призводить до найнебезпечніших наслідків у всіх сферах функціонування держави, пов'язаних із ліквідацією або розв'язанням різних військових конфліктів. Кризи, які є результатом переходу до військового стану, є глибокими і тривалими та впливають на економічну, фінансову, соціальну та навіть демографічну сфери країни.

Сьогодні Україна перебуває у стані війни. Ведуться активні воєнні дії і завдано збитків економіці України від пошкодження та руйнування житлових і нежитлових будівель та інфраструктури вже на понад \$ 104 млрд, а загальний рівень втрат оцінюється в \$ 600 млрд доларів. Тому особливої актуальності набуває проблематика розроблення механізму реалізації програми відновлення та відбудови України після війни. Наші науковці вже ведуть активну роботу з міжнародним співтовариством щодо надання фінансової допомоги Україні для відновлення, підтримки та розвитку економічного потенціалу. Тут основними джерелами допомоги Україні є: двостороння допомога, що реалізовуватиметься за рахунок таких форм, як гранти, кредитні гарантії, кредити, натуральні внески; фінансова підтримка Міжнародних інституцій через Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Міжнародний валютний фонд; можливість використання конфіскованих російських активів та залучення приватних інвестицій. Визначено, що результатом забезпечення фінансової допомоги Україні мають стати розроблені цільові (секторальні) програми економічної допомоги міжнародним співтовариством без обмежень військово-технічного потенціалу України та безпекових гарантій [1, с. 5]. Однак на сучасному етапі становлення України як незалежної, демократичної та правової держави вва-

жаємо, що таке явище, як корупція, є особливо небезпечним. Це явище послаблює могутність демократичних основ держави, гальмує процес економічних реформ і водночас обмежує права і свободи громадян. Дотримання посадовими особами митних органів, установлених правових норм під час виконання своїх службових обов'язків на сучасному етапі, на жаль, не гарантується належним чином. Це пов'язано з корупцією, хабарництвом та зловживанням службовим становищем працівників органів Державної митної служби України. Особливо є велика кількість корупційних справ при здійсненні митних процедур органами Державної митної служби України. Тому варто враховувати особливості проведення митних процедур та визначити способи уникнення використання корупційних схем працівниками митних органів при здійсненні митних процедур.

На підставі положень ст. 546 Митного кодексу визначено, що митниця є територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику і діє з метою забезпечення законності переміщення товарів через митний кордон України та з метою запобігання порушенням митного законодавства. Митниця є інструментом державного управління зовнішньої торгівлі та державних фінансів, а також системою, яка регулює митні процедури та обов'язки державних службовців щодо поведінки осіб, які переміщують товари та транспортні засоби через митний кордон [2].

Корупційні правопорушення під час митних процедур можна класифікувати за різними критеріями:

- за мотивами вчинення кримінальних правопорушень: а) приховування митного шахрайства та отримання неправомірної вигоди за порушення митних правил; б) неправомірне використання для митного контролю та неналежне використання товарів і транспортних засобів для митного оформлення; в) незаконний доступ через митний кордон України для ввезення на митну територію України заборонених та інших товарів, заборонених до ввезення;

- за рівнем регулювання митних процедур: а) правопорушення, пов'язані з керівництвом діяльністю підрозділів мит-

них органів у зв'язку зі здійсненням митних процедур; б) злочини, пов'язані з безпосереднім виконанням митних процедур та митних формальностей; в) виявлення та розслідування правопорушень, скоєних під час митного контролю, у взаємодії з підрозділами посадових осіб митниці з іншими органами державного контролю, а також у взаємодії з правоохоронними органами через митницю, яка здійснює переміщення товарів та транспортних засобів. [3, с. 330].

Основний документ нашої держави – Конституція України, містить низку положень, які є базовими щодо запобігання корупції у сфері діяльності Держмитслужби та її структурних підрозділів. Основними з них є положення, зазначені в статті 19: «Органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише в межах своїх повноважень та в порядку, визначеному Конституцією та законами України» [4]. Ця стаття визначає межі правової поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. У плані боротьби з корупцією також висвітлено деякі ключові моменти: зазначені особи можуть діяти лише у встановленому для них порядку; спосіб їх дії, а також їх повноваження визначаються законом, а не будь-яким іншим нормативно-правовим актом.

В Україні розроблено засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 роки, а також визначено нові напрями вдосконалення та реалізації антикорупційної політики на національному та галузевому рівні. Визначено такі проблеми в митних органах, як: недостатня прозорість та ефективність роботи митних органів, надмірні дискреційні повноваження працівників; непрозорість класифікації товарів, визначення їх митної вартості та визначення перевірки; неправомірне адміністративне оскарження посадових осіб митних органів; втручання правоохоронних органів у роботу посадових осіб митних органів та зловживання при переданні інструкцій з огляду товарів [5].

Однак, попри реорганізаційні зміни, що відбуваються в структурі митних органів, боротьба з корупцією у сфері реалізації державної митної політики залишається проблемою, оскільки, незважаючи на зна-

чні зусилля останніх років, корупція не тільки не зупиняється, а навпаки, активно зростає і розвивається [6, с. 30–33].

У результаті розростання корупції в митниці відбувається зниження рівня національної безпеки та захисту громади; зменшуються доходи державного бюджету; зменшуються іноземні інвестиції; збільшуються витрати пересічних громадян; створюються бар'єри для глобальної торгівлі та економічного зростання; знижується рівень довіри населення до державних органів загалом та до органів Державної митної служби зокрема; знижується рівень співпраці між митницею та іншими державними органами; знижується рівень добровільного дотримання митного законодавства.

Крім того, корупція на митниці має глобальний і транскордонний характер. Переміщення контрабандних, підроблених і неврахованих товарів через національні кордони гарантується принаймні митними, прикордонними, контрольними та правоохоронними органами двох країн, які мають спільний кордон. До них належать митні органи країн-постачальників, країн-покупців, країн транзиту, правоохоронні органи, міжнародні компанії, численні посередники та місцеве населення прикордонних населених пунктів. З огляду на це, неможливо уявити, що єдине коригування в митних органах допомогло б у боротьбі з корупцією на митниці. У країні, де тінювий обмін товарами та послугами становить понад 40%, високий рівень корупції на митниці є закономірним явищем.

Ключем до боротьби з корупцією є зміцнення засад державної служби. Для стабілізації ситуації в органах виконавчої влади необхідно вжити низку конкретних заходів для не лише суворого контролю органів управління, а і їх структури, функцій, повноважень, процедур тощо. У такому разі контроль має здійснюватися з організаційною підтримкою. Робота органів влади має бути відкритою через систему обов'язкового звітування, інформування та комунікації через ЗМІ [7; 8].

Антикорупційна програма Міністерства фінансів України на 2021–2022 роки (затверджена наказом Міністерства фінансів України 31.08.2021 року №493) визначає загальні засади відомчої політики

щодо запобігання та протидії корупції у сфері повноважень Міністерства фінансів України, заходи з їх реалізації і заходи з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми [9]. Ураховуючи те, що Держмитслужба входить до структури Міністерства фінансів України та, відповідно, до реформи Державної митної служби України, можна виокремити такі методи боротьби з корупцією: удосконалення митної логістики; підвищення рівня матеріального забезпечення працівників митних служб; систематичний моніторинг поведінки співробітників (внутрішній контроль), який передбачає можливість з'ясовувати факти корупції та вживати заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, які вчинили корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення; підбір персоналу на основі чітких критеріїв професійної та етичної компетентності; запровадження Інституту ротації персоналу та визначення механізму його впровадження.

Уважаємо, що затвердження Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2021–2022 роки є правильним рішенням, яке призведе до вдосконалення діяльності посадових осіб митних органів, підвищить рівень їх компетенції. Завданнями Антикорупційної програми є:

- оцінка корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби, виявлення та усунення причин та умов, що сприяють вчиненню корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строків та необхідних ресурсів;
- визначення заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб відповідальних за їх виконання, строків та необхідних ресурсів;
- визначення навчальних заходів та інших форм із поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування;
- визначення процедури моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми.

Для досягнення мети Антикорупційної програми, окрім здійснення заходів із реалізації засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції, Держмитслужба планує вжити й інших організаційних та практичних заходів, спрямованих на запобігання корупційним та пов'язаним із корупцією правопорушен-

ням. Зокрема, запровадити програму оцінки персоналу з кваліфікації та доброчесності, яка передбачає заходи з імплементації в Держмитслужбі програм тестування посадових осіб та працівників із питань кваліфікації, схильності до доброчесного виконання обов'язків та проведення такого тестування перед переведенням до оновленого складу Держмитслужби [10].

Значний внесок у міжнародне антикорупційне законодавство вносить Рада Європи, яка є розробником сучасних антикорупційних стандартів і спеціальним наглядовим органом за дотриманням антикорупційних стандартів у Раді Європейських держав – членів GRECO. Європейські стандарти боротьби з корупцією містяться в міжнародних документах, як-от Конвенція про боротьбу з корупцією (1999 р.), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (1999 р.), Двадцять принципів боротьби з корупцією (1997 р.), Модельний кодекс поведінки Для державних службовців (2000) [11].

Сьогодні співробітництво України з Європейським Союзом із питань реалізації зони вільної торгівлі вимагає підвищення рівня захисту національних інтересів України. Реалізація планів України щодо членства в Європейському Союзі вимагає ефективної антикорупційної політики в митній сфері. Здійснити це можна через реформування управління митними органами, розроблення чітких стандартів митної етики та доброчесності, а також ухвалення відповідного Кодексу (як у державах – членах ЄС). Ефективна антикорупційна політика, запровадження стандартів доброчесності в діяльність митних органів сприятимуть зниженню рівня корупції в Україні. Також Україна зобов'язалась імplementувати Митні прототипи ЄС "Customs Blueprints" та привести законодавство у відповідність до стандартів ЄС, зокрема стандарту «митна етика». Зазначений стандарт має на меті забезпечити дотримання принципу верховенства права, а також справедливого, неупередженого, доброчесного та професійного виконання митниками своїх обов'язків. Уважаємо, що формування доброчесності в посадових осіб, а також належний контроль за дотриманням митної етики є пріоритетними напрямками діяльності митних адміністрацій Європейського Союзу [12].

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що впровадження європейського досвіду протидії та запобігання корупції в органах Державної митної служби України передбачає: розробку ефективної антикорупційної державної політики; проведення профілактичних заходів щодо вчинення корупційних ризиків; стимулювання та розвиток почуття нетерпимості до корупції; проведення детального аналізу причин корупції в посадових осіб митних органів

у конкретно визначеному місці з метою їх нейтралізації; зниження рівня впливу людського фактору при проведенні митних процедур; зменшення прогалин у нормативно-правовому забезпеченні при здійсненні співпраці між митними структурами різних держав. Таким чином, вважаємо, що впровадження європейського досвіду протидії та запобігання корупції в органах Державної митної служби України допоможе знизити показники корупції в митних органах шляхом профілактичної роботи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білоус В.Т., Тернушак М. М. Правові гарантії фінансової безпеки з надання допомоги Україні після війни. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 8. С. 5–9.
2. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI/ *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2012, № 44–45, № 46–47, № 48, ст. 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#top> (дата звернення: 07.08.2022)
3. Олійник Д. О. Поняття та види корупційних злочинів, що вчиняються при здійсненні митних процедур. *Часопис Київ. ун-ту права*. 2017. № 1. С. 329–333.
4. Конституція України від 28.06.1996 з наступними змінами і доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>. (дата звернення: 07.08.2022)
5. Про засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 роки : Закон України. Київ, 2020. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/09/Antykoruptsiyna-strategiya-na-2020-2024-roky-za-rezultatamy-publichnyh-obgovoren-16.09.2020.pdf> (дата звернення: 07.08.2022)
6. Баранов О. С. Актуальні проблеми протидії та запобігання корупції в органах Державної фіскальної служби. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2016. № 20. С. 30–33.
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 49, ст. 2056.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>. (дата звернення: 01.08.2022).
9. Антикорупційна програма Міністерства фінансів України на 2021–2022 роки (затверджена наказом Міністерства фінансів України 31.08.2021 року №493). URL: <https://mof.gov.ua>. (дата звернення: 07.08.2022)
10. Антикорупційна програма Державної митної служби України на 2021–2022 роки (затверджена наказом Державної митної служби України від 09.12.2020 року №560 (у редакції наказу Державної митної служби України від 22.06.2021 № 460). URL: <https://qdpro.com.ua/news> (дата звернення: 07.08.2022)
11. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції URL: https://minjust.gov.ua/m/str_35749 (дата звернення: 07.08.2022)
12. Співак І. В. Упровадження стандартів митної етики та доброчесності як один з основних напрямів розвитку антикорупційної політики держави в митній сфері. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. Випуск 3 (43). 2019. С. 267–273.

ЗМІСТ

Лаговська Н. В.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ
В НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....7

Ланцедова Ю. О.

РОЗВИТОК ОКРЕМИХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ У КОНТЕКСТІ
ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ТА ІНШИХ ВИДАХ СУДОЧИНСТВА.....15

Лапкін А. В.

РОЛЬ РАДИ ЄВРОПИ У РЕФОРМУВАННІ СИСТЕМИ
КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ У НАПРЯМІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....22

Литвин Н. А., Шевченко А. О.

УПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ
У СУДОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....28

Літошко В. В.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....36

Лугіна Н. А., Бойко В. В.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....42

Макарова С. О.

СЕРВІСНА МИТНИЦЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....47

Макушев П. В., Хрідочкін А. В.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ПАТЕНТНОЇ СИСТЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....50

Марценко Н. С.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
ЦИВІЛЬНОГО ПРАВОСУДДЯ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....58

Мінакова Є. В.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....64

Мосійчук Л. М.

ПОРЯДОК ОБРАННЯ НА ПОСАДУ СУДДІ СУДУ СПРАВЕДЛИВОСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД.....73

Наливайко І. О.

ГЕНДЕРНА ПАРАДИГМА: ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА
ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....80

Оніщик Ю. В.

МИТНІ ПЛАТЕЖІ ЯК СИСТЕМОУТВОРЮВАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ
МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....86

Орловська І. Г.

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....91

Передерій О. С.

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КОШТІВ,
ЗДОБУТИХ НЕЗАКОННИМ ШЛЯХОМ В АСПЕКТІ АКТИВІЗАЦІЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ (ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ).....98

Пипяк М. І., Кокарча Ю. А.

РЕФОРМУВАННЯ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....104

Політова А. С.	
ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК ВИМОГА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	110
Полосенко К. В.	
ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ПРОДАЖ АКЦІЙ НА ВИМОГУ МАЖОРИТАРІЯ ЗА НОВИМИ ПРАВИЛАМИ.....	118
Постригань В. С.	
ЩОДО ПИТАННЯ НАБЛИЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ.....	121
Пузирний В. Ф.	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТАНДАРТ (ПРИНЦИП) ЕФЕКТИВНОГО ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	127
Рябченко Я. С.	
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТИВНИХ ПУБЛІЧНИХ ПРАВ УЧАСНИКІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВІДНОСИН ПІД ЧАС КУРСУ УКРАЇНИ НА ЄВРОПЕЙСЬКУ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНУ ІНТЕГРАЦІЮ.....	132
Савченко В. О.	
ДЕТЕРМІНАЦІЯ СВОБОДИ ВОЛІ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ ЄС ТА УКРАЇНИ.....	137
Svintsytskyi A. V.	
EUROPEAN STANDARDS OF THE INSTITUTE OF SAFETY OF PARTICIPANTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	142
Скляр С. С.	
МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ У ЮРИДИЧНІЙ НАУЦІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	148
Сластьоненко О. О., Бойко В. В.	
ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ДОСВІДУ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	157
Стеблянюк А. В.	
ФІНАНСОВИЙ ОМБУДСМЕН: ЄВРОПЕЙСЬКІ МОДЕЛІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	163
Стоян А. В.	
МАСШТАБ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КАТЕГОРІЇ «СТАНДАРТИ ДОКАЗУВАННЯ» В АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО.....	168
Тимофєєва Л. Ю.	
НОВЕЛИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	175
Федорченко Н. В., Федорченко В. К., П'ятницька Н. О., Григоренко О. М.	
УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ ПОСЛУГ З ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ УЧНІВ.....	182
Хлистік М. А.	
МЕДІАЦІЯ: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	190
Худавердієва В. А.	
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ.....	197
Чашницька Т. Г.	
АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ВІДЕОПОСТЕРЕЖЕННЯ.....	207
Юхимюк О. М.	
ПРАВО ЄС ТА ЙОГО ПРИНЦИПИ В РІШЕННЯХ КОНСТИТУЦІЙНОГО ТРИБУНАЛУ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА ПЕРЕД ВСТУПОМ У ЄС: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	215

CONTENTS

Lahovska Nataliia

IMPLEMENTATION OF EUROPEAN STANDARDS FOR THE PROTECTION
OF CHILDREN'S RIGHTS IN THE NATIONAL LEGISLATION OF UKRAINE.....7

Lantsedova Julia

DEVELOPMENT OF INDIVIDUAL EUROPEAN INTEGRATION APPROACHES
IN THE CONTEXT OF PROOF IN CRIMINAL AND OTHER TYPES
OF JUDICIAL PROCEEDINGS.....15

Lapkin Andrii

ROLE OF THE COUNCIL OF EUROPE IN REFORMING THE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM
OF UKRAINE IN THE DIRECTION OF EUROPEAN INTEGRATION..... 22

Lytvyn Nataliia, Shevchenko Andrii

IMPLEMENTATION OF EUROPEAN LEGAL STANDARDS
IN THE JUDICIAL SYSTEM OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW..... 28

Litoshko Vlada

LEGAL REGULATION OF FIREARMS IN UKRAINE: PROBLEMS AND PROSPECTS..... 36

Nataliia Luhina, Boyko Valeria

EUROPEAN EXPERIENCE OF OVERCOMING CYBERCRIME IN UKRAINE
IN TODAY'S CONDITIONS..... 42

Makarova Svitlana

SERVICE CUSTOMS IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION.....47

Makushev Petro, Khridochkin Andrii

ADMINISTRATIVE-LEGAL ASPECTS OF THE FORMATION OF THE REGIONAL
PATENT SYSTEM OF THE EUROPEAN UNION..... 50

Martsenko Nataliia

USING DIGITAL TECHNOLOGY TO IMPROVE CIVIL JUSTICE OUTCOMES:
INTERNATIONAL EXPERIENCE.....58

Minakova Yevheniia

LEGAL REGULATION OF CONTROL OVER THE ACTIVITIES
OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES IN UKRAINE IN THE CONDITIONS
OF DECENTRALIZATION OF POWER AND EUROPEAN INTEGRATION.....64

Mosiichuk Liliia

PROCEDURE FOR ELECTION TO THE POSITION OF A JUDGE COURT
OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION: POLISH EXPERIENCE..... 73

Nalyvaiko Ihor

GENDER PARADIGM: DOMESTIC PRACTICE AND INTERNATIONAL EXPERIENCE.....80

Onishchuk Yurii

CUSTOMS PAYMENTS AS SYSTEMIC CATEGORIES OF THE CUSTOMS LEGISLATION
OF UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION.....86

Orlovska Iryna

PUBLIC ADMINISTRATION OF HIGHER EDUCATION
IN THE CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING.....91

Perederii Oleksandr

REFORM OF ANTI-LAUNDERING OF ILLEGAL FUNDS
IN THE ASPECT OF ACTIVATION OF THE EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE
(THEORETICAL AND LEGAL ASPECT) 98

Pypiak Mykola, Kokarcha Julia

REFORMING THE CUSTOMS LEGISLATION OF UKRAINE
IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION.....104

Politova Anna

CORRUPTION COUNTERACTION IN UKRAINE AS A REQUIREMENT OF THE EUROINTEGRATION.....112

Polosenko Kseniia

THE COMPULSORY SALE OF THE SHARES AT THE REQUEST OF THE MAJORITY SHAREHOLDER UNDER THE NEW RULES.....118

Postryhan Vitalii

ON THE APPROXIMATION OF DOMESTIC COPYRIGHT STANDARDS TO EUROPEAN ONES.....121

Puzyrnyi Viacheslav

THE EUROPEAN STANDARD (PRINCIPLE) OF EFFECTIVE LEGAL PROTECTION IN THE FIELD OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS: EXPERIENCE FOR UKRAINE.....127

Riabchenko Yaroslava

NORMATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE PROCEDURE FOR THE PROTECTION OF SUBJECTIVE PUBLIC RIGHTS OF PARTICIPANTS IN ADMINISTRATIVE RELATIONS DURING UKRAINE'S COURSE TOWARDS EUROPEAN AND EURO-ATLANTIC INTEGRATION.....133

Savchenko Viktor

DETERMINATION OF FREEDOM OF THE WILL IN THE EU AND UKRAINE CIVIL LAW.....137

Svintsytskyi Andriy

EUROPEAN STANDARDS OF THE INSTITUTE OF SAFETY OF PARTICIPANTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....142

Skliar Sviatoslav

INTERDISCIPLINARITY IN LEGAL SCIENCE: PROBLEMS AND PROSPECTS.....148

Slastonenko Oksana, Boyko Valeriia

USE OF FOREIGN ANTI-CORRUPTION EXPERIENCE AT ACTIVITIES OF THE STATE CUSTOMS SERVICE OF UKRAINE.....157

Steblianko Alina

FINANCIAL OMBUDSMAN: EUROPEAN MODELS OF FUNCTIONING AND IMPLEMENTATION IN UKRAINE.....163

Stoian Anna

IMPLEMENTATION'S SCALE OF THE CATEGORY "STANDARDS OF PROOF" IN ADMINISTRATIVE PROCEDURAL LAW.....168

Timofeeva Liliia

NOVELS OF CRIMINAL OFFENSES AGAINST PUBLIC ORDER AND MORALITY IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION.....175

Fedorchenko Natalia, Fedorchenko Volodymyr, Piatnytska Nila, Hrihorenko Oleh

IMPROVEMENT OF THE REGULATORY AND LEGAL PROVISION OF THE PROVISION OF SERVICES FOR THE ORGANIZATION OF FOOD FOR STUDENTS.....182

Khlystik Myroslava

MEDIATION: EXPERIENCE OF EUROPEAN COUNTRIES AND PROSPECTS FOR UKRAINE.....190

Khudaverdiyeva Viktoriya

LEGAL FOUNDATIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF THE IMPLEMENTATION OF EU LEGISLATION IN THE FIELD OF TOURISM.....197

Chashnytska Tetiana

ANALYSIS OF FOREIGN EXPERIENCE IN THE FIELD OF USE OF VIDEO SURVEILLANCE SYSTEMS.....207

Yukhymyuk Olha

EU LAW AND ITS PRINCIPLES IN DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL OF THE REPUBLIC OF POLAND BEFORE JOINING THE EU: EXPERIENCE FOR UKRAINE.....215

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВО

Випуск 6,
присвячений євроінтеграційній тематиці

Том 2

Коректура • Ірина Миколаївна Чудеснова

Комп'ютерна верстка • Юлія Станіславівна Семенченко

Формат 60×84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 25,80. Замов. № 1022/436. Наклад 300 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
вул. Інглєзі, 6/1, м. Одеса, 65101
Тел. +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.